

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 213/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen raskaan liikenteen vinjettimaksuista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hilikka Kempin /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 213/2025 vp:

Milloin hallitus aikoo ottaa raskaan liikenteen vinjettimaksut käyttöön ja mitä hallitus tekee edistääkseen vinjettimaksujen käyttöönottoa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/62/EY säädetään yksityiskohtaiset oikeudelliset puitteet verojen ja maksujen kantamiselle raskailta tavarankuljetusajoneuvoilta tiettyjen teiden käytöstä. Siinä muun muassa vahvistetaan raskaille tavarankuljetusajoneuvoille säännöt ja enimmäistasot infrastruktuurin käytöstä perittävistä tietulleista ja käyttäjämaksuista, eli vinjetistä, joita jäsenvaltiot voivat halutessaan ottaa käyttöön. Tietullit ja käyttäjämaksut eivät saa olla suoraan eivätkä välillisesti syrjiviä perustein, jotka johtuvat liikenteenharjoittajan kansallisuudesta, jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta, johon liikenteenharjoittaja on sijoittautunut tai jossa ajoneuvo on rekisteröity, taikka kuljetuksen alkuperästä tai määräpaikasta.

Direktiiviin vuonna 2022 tehtyjen muutosten perusteella jäsenvaltiot eivät saa enää 25.3.2030 alkaen soveltaa raskaisiin hyötyajoneuvoihin käyttäjämaksuja Euroopan laajuisessa liikennediverkossa muuten kuin eräissä direktiivin mukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Hallitusohjelman veroliitteen mukaan otetaan käyttöön vinjettimaksu, jonka vaikutus verotuloihin on 15 miljoonaa euroa. Saman tapainen kirjaus vinjetin käyttöönotosta sisältyi myös pääministeri Marinin hallituksen ohjelmaan, mutta asiaa ei katsottu aiheelliseksi edistää viime hallituskaudella. Tätä edeltäneellä pääministeri Sipilän hallituskaudella vastaavan hallitusohjelmakirjauksen perusteella valtiovarainministeriössä valmisteltiin 2017–2018 yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön ja Traficomin kanssa hallituksen esitys raskaan liikenteen tienkäyttöverosta (HE 314/2018). Hallituksen esityksessä lainsäädäntö oli toteutettu siitä lähtökohdasta, että vinjetin myötä nouseva verorasitus olisi hyvitetty kotimaisille kuorma-autoille keskimääräisellä tasolla alentamalla niiden ajoneuvoveroa. Esitys raukesi eduskuntakäsittelyssä vaalikauden päättyessä 2019 keväällä. Keskeisenä syynä tähän oli se, että tienkäyttöveron

kompensoimiseen alentamalla kotimaisten kuorma-autojen ajoneuvoveroa arvioitiin liittyvän merkittäviä EU-oikeudellisia ongelmia syrjivyyden suhteen.

Hallitus jatkaa vinjetin käyttöönoton edellytysten selvittämistä, vaikka tiedostaakin asiaan liittyvät EU-oikeudelliset rajoitteet. Vinjetin ohella hallitus sopi kevään 2024 kehysriihessä myös ammattidieselin käyttöönotosta vuonna 2027.

Helsingissä 3.7.2025

Valtiovarainministeri Riikka Purra

VN/19592/2025-VM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: